

Δὴρ-Κιχῶτορ, πλουτισμένον μεθ' ὄλων τῶν φόρων
τῆς ἐπιστήμης, τῆς τέχνης καὶ τῆς βιομηχανίας
τῆς Καστιλλίας. (Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) ***

ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΤΑΦΟΣ ΚΛΕΠΤΟΥ (1).

1.

Κούφια πέφτουν ντουφέκι' ἀπ' ἀνάριξ,
Καὶ στοῦ Σίρτσι ταῖς ῥάχαις βοῖζουν,
Μαζευμένα εἶν' ἐκεῖ παληκάρια,
Ποῦ τὰ πεῦκα βογκᾶνε καὶ τρίζουν.

2.

'Απὸ ξένα λημέρι' ἀνταμώνουν,
Σ' ἔρμολῆσι δλόγναντο ῥάχης,
Σ' ἓνα μνήμα βαιόκλαρα στρώνουν,
Κι' ἀνδρῖξ λέγουν τραγοῦδι καὶ μάχης.

3.

Χύθη ὁ ἥλιος· ἡ πάχνη διαλυεταί·
Ἡ αὐγὴ σὰν τὴν νιότη γελᾶει·
Ἐὰν πουλιῶ ξεσιρμάδ' ἀγρυκεταί,
Εἰς τὰ φύλλα τ' ἀέρι ἂν περνᾶει.

4.

Σὲ δροσιάς ψηλαῖς στάλαις σκορπιώταν
Μι' ἀντηλιάδα σὲ μύριας· κ' ἀγνάντια
Ἄν ἡ χλόη σὲ φύσημα ἐσειόταν
Λέγεις χίλια νὰ ἐτρέμην διαμάντια.

5.

Ξενοιαστὰ τὰ κλεφτόπλα πηδᾶνε,
Τὸ λιθάρι ἄλλοι ῥίχνουν σιμά τους.
Στ' ἀργυρὰ τους τσαπράζιξ βροντᾶνε
Τὰ χρυσᾶ, κρεμκστὰ χαιμαλιά τους.

6.

Ῥουσαλιῶ ἐξημέρωνε ἄμερα
Ποῦ στὸν κάτω ἡ ψυχαῖς κόσμο κλείνεται (2),
Μὰ στοῦ Γεώργου τὸν τάφο μητέρη
Δὲ στενάξει, τραγοῦδι' ἀγρυκενταί.

(1) Κρίνομεν περιττὸν νὰ ἐπιφέρωμεν πᾶν
σχόλιον περὶ τῆς παρούσης ποιήσεως, τῆς ὁποίας
χαρίεσσαί αἱ ἰδέαι, ἑλληνικὴ ἢ ποιητικὴ καὶ ἡ ὑπό-
θεσις. Εἴμεθα λίαν ὑπέρμαχοι τῆς δημοτικῆς γλώσ-
σης εἰς τὴν ποίησιν, ἵωστε νὰ προσθέσωμέν τι καὶ
περὶ ταύτης.

K. II.

(2) Φρονεῖ ὁ λαὸς, ὅτι κατ' ἔτος ἐπὶ 50 ἡμέρας,
ἀπὸ τοῦ Πάσχα τῆς πρώτης ἀρχομένης, αἱ ψυχαὶ
τῶν θανόντων ἐπισκέπτονται τὰς ἐστίας τῶν ἐν
τῇ γῆ συγγενῶν καὶ φίλων· τὴν δὲ παραμονὴν τῆς
Πεντηκοστῆς ὅτι ἐπανερχόνται εἰς τὸν ἕδην· διὸ

7.

Σταυραδέλφια στὸ χρόνο περνᾶνε,
Ὅτι χλιαίνει τὸ χιόνι καὶ λιώνει,
Τ' ἄρματά του εἰς πεῦκο κρεμᾶνε
Ποῦ τὸν ἔρημο τάφον του ἰσκιώνει.

8.

Δὲν τὸν κλαῖν' τραγοῦδᾶνε τὴν μάχη,
Ποῦ σκοτώθη καὶ ῥίχνουν λουλούδια·
Μόνη ὁ κλέφτης τιμὴ θέλει νᾶχη,
Σὴν πεθάνη νὰ βγάλουν τραγοῦδια.

9.

Ἐκεῖ ἀκοῦς τὸ ντουφέκι νὰ πέφτη,
Νὰ βογκοῦν ῥεματιαῖς στὴ βοή του·
Τέτοια δίδουν τιμὴ κάθε κλέφτη·
Τὶ ἀπὸ μι' ἀνοιξ' ἀρχίζ' ἡ ζωὴ του.

10.

Ἐχαμώγερε ὁ ἥλιος τὸ θράδι·
Τὰ πουλιά εἰς τὴν ἔρμω σιγοῦσαν,
Μιᾶς φλογέρας βοσκοῦ στὸ λειβάδι
Τὰ λαλήματ' ἀκόμη ἀντηχοῦσαν.

11.

Τὰ κλεφτόπλα τριγύρω καθίζουν,
Γιὰ τὸ Γεώργου νὰ λέν ἀρχινᾶνε,
Μὰ τὰ μάτια τοῦ Λάμπρου θαρκοῦζουν,
Βουρκωμένα εἰς τὸ μνήμα γυρνᾶνε.

12.

« Μ' ἀπιστιά τὸν σωτώσαν, τοὺς λέγει,
Στὸ δεξί μου φονεῖται τὸ πλάι·
— Λάμπρο πές, «ας, τοῦ λέν, κ' αὐτὸς κλαίγει
Καὶ μὲ πόνο ψυχῆς ἀρχινᾶει.

13.

« Τοῦ μαγιοῦ γλυκοχάραξε ἡ πούλια
Μελιχό τὸ φεγγάρι ἐφαίνόταν,
Πορπολίζαν στὰ φύλλ' ἀγριοπούλια
καὶ στοὺς κάμπους ἡ πάχνη ἀπλονόταν.

14.

Μ' ἓνα ὄνειρο ὁ Γεώργος ζυπνάει,
Συφορὰ! σὰν νὰ γνῶρισε ὁ νοῦς του,
Σ' ἔννοιας μύριας τὸν νοῦ του σκορπάει,
Μὰ κρυμμένους κρατεῖ τοὺς σκοπούς του.

15.

Δὲν παιδιὰ τὸ σφαχτὸ πρὶν νὰ σφάζουν,
Πῶς τὸ μαῦρον τὸν χάρο γνωρίζει,
Καὶ τὴν ὥρα μαχαίρι ποῦ δράξουν,
Δὲν πηγαίνει, νοιασμένο μουγκρίζει.

τὴν ἐσπέραν ἐκείνην καίουσι λίθανον ὄπισθεν τῶν
θυρῶν, καὶ καθαρίζουσι τὰς οἰκίας, ἵνα φύγωσιν αἱ
ψυχαὶ εὐχαριστημένα· Εἰς τὸ Σολιμᾶ τῆς Τριφυλ-
λίας τελεῖται μάλιστα πανηγυρὶς ὑπὸ τὸ ὄνομα
εορτῆ τῶν ψυχῶν ἢ ρουσαλιῶ, ἐν ᾗ τραγοῦδῶν ὡς
πρῶτον τραγοῦδι αἱ χωρικαὶ παρθένοι· τὸ « Ὄλα
νὰ πᾶν τὰ σάββατα καὶ πίσω νὰ γυρίσουν, τοῦ
ρουσαλιῶ τὸ σάββατον νὰ πάη νὰ μὴ γυρίσῃ. κλ. »

16.

Ἔτσι ὁ νοῦς του νοιασμένος γυρνοῦσε,
Κι' ἂν τὸν εἶχε ἡ ἀνδρεία γιὰ παίνια,
Τώρα φύλλο τ' ἀέρι ἂν κινοῦσε,
Στ' ἄρματά του γυρνοῦσε τὴν ἔννοια

17.

Νά, στὴ βίγλα ἕνας γέρωσ καὶ φτάνει,
Μὲ τὸν Γεώργιο ζητεῖ νὰ μιλήσῃ,
— Πάσι ἡ Χαΐδω, τοῦ λέει, νὰ λευκάνῃ
Καὶ μηνάει ν' ἀνταμῶστε στὴ βρύσι.

18.

Ψαχτὰ μάτι εἰς ἐκείνον καρφώνει'
— Ποῦ τὴν ἴδες τὴν Χαΐδω; ἐρωτάει'
« Τὸ νυχτόσκαρο, μὲ πύρε στ' ἄλωνι,
Στὸ νερὸ ποῦ περνοῦσε νὰ πάη.

19.

Γιὰ τὸν κόπο μαντύλι μου νέθει,
Τί ἀπὸ λάδι τὴν ἔχω παιδί μου
Καὶ σοῦ εἶπα ὅ,τι αὐτὴ μοῦ ἐμπιστεύθη.
Ἔτσι ἀκρίματη νὰ ᾔναι ἡ ψυχὴ μου. »

20

Προῦ χυθῆ τ' αὐγινὸ ἀκόμη ἀστέρι,
Προῦ τὰ λάφια νὰ βγοῦν νὰ βοσκῆσουν,
Ροβολάμε κ' ἐμποῦς σὲ καρτέρει
Τὰ σκυλιά μᾶς φρεῖν νὰ κτυπήσουν.

21

Στὸ πετρορρέμ' ἀπ' ἔξω θυμοῦμαι,
Ποῦ τὸν τόπο πλατάνια ἦν κρύφτουν,
Ποδοβόλημα, λάφιασι ἀκουε,
Δὲν τ' ἀκούσαμ' ἀκόμη... καὶ βίχτουν.

22

Φωτιά ἐμεῖς, φωτιά ἐκείνοι, κ' ἀφίχτη'
Τὸ σπαθί σου, μοῦ λέει, κ' ἐμπρός ἔλα.
Κ' ὁ καπνὸς τῆς μπαρούτης τὸν κρύφτη
Μ' ἀναρτή στὴ φωτιά φουστανέλλα.

23

Δύο κάτω νεκροὺς δρασκελάει
Κ' οἱ λοιποὶ στὴ φευγάλα γλυτώνουν,
Μὰ δυὸ βόλια στὰ στήθη ἀγροκάει
Ἢ ἄρχιναν στὴν καρδιά νὰ κρυώνουν.

24

Τῆς πληγαῖς μὲ μαντύλι τοῦ δένω,
Μὰ ἡ πληγαῖς του τὸ αἷμά του χύνουν'
Λάμπρο, μοῦ εἶπε, καῦμένη πεθαίνω,
Α! τὰ βόλια στὸ χάρο μὲ δίνουν.

25

Τ' ἄρματά μου σὺ Λάμπρο μου ν' ἄχης
Πὲς τῆς Χαΐδω, ἡ δόλια μὴν κλάψῃ,
Στὸ ἐρμολῆσι ἂν ἔρθῃ τῆς βράχης,
Δεῖξ' τὸ μνήμα, κερί νὰ μ' ἀνάψῃ.

26

Τὴν καῦμένη... δὲν μ' ἄφισε ἡ μοῖρα...
Τοῦτο ἐπρόφτασε κ' εἶπε καὶ σῶνει

Βαρὺ τότε κουφάρι τὸν πήρα
Καὶ τὸν θάψαμε...

27

Παύει, ὁ Λάμπρος κ' εὐθὺς σηκωθήκαν,
Τὰ ντουφέκια στὸ μνήμα εἰπεινάξαν
Τὸ φιλι χωρισμοῦ ἐφιληθήκαν —
Κ' ἀπ' ἐκεῖ στὰ βουνά τους πετάξαν.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ.

ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΠΕΡΙΕΡΓΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΕΝ ΚΥΠΡῶ.

Ἡ ἀνασκαφὴ τῶν ἐρειπίων τῆς Νινευὶ ἐγένετο ἀφορμὴ σπουδαίων ἐρευνῶν περὶ τὴν ἀρχαίαν ἱστορίαν τῶν ἐθνῶν τῆς Ἀσίας. Τοῦτου ἕνεκα τὸ ἀνακαλυφθὲν ἐν Λάρνακι τῆς Κύπρου, πρὸ τινῶν ἐτῶν, ἀνάγλυφον φέρον σφηνοειδεῖς ἐπιγραφὰς ἐθεωρήθη ὡς συμβᾶν πολλῆς ἱστορικῆς σημασίας.

Τὸ μνημεῖον τοῦτο, οὐ δίδομεν τὴν εἰκόνα, εἶναι λίθος βασιλῶδης, ἀνασκαφεὶς ὑπὸ ἐργατῶν τιῶν μεταξὺ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας πόλεως Κιτίου, πατρίδος τοῦ Ζήνωνος, τοῦ θεμελιωτοῦ τῆς Στοικῆς σχολῆς. Τὸ ἄνω μέρος τοῦ λίθου εἶναι κυκλοφερὲς, εἰς θάτερον δὲ τῶν μερῶν φαίνεται ἀνὴρ τις ὄρθιος, ἐν κατατομῇ καὶ ἀνυπόδητος, κεκαλυμμένος δὲ ὑπὸ ποδήρους χιτῶνος, ἐφ' οὗ κεῖται πολὺπτυχος χλαμὺς κροσσωτή. Ὁ πῶγων τοῦ ἔχει γενειάδα πυκνὴν καὶ μακρὰν, ἡ κόμη πίπτει ἐπὶ τῶν ὠμῶν, τὴν δὲ κεφαλὴν του καλύπτει πῖλος εἰς ὀξὺ ἀπολήγων. Τῇ μιᾷ χειρὶ κρατεῖ σκῆπτρον κεκοσμημένον ἄνωθεν ὑπὸ μῆλου ὠσειδοῦς.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ μνημεῖον τοῦτο ὁμοιάζει κατὰ τὸ ὕψος πρὸς τὸ εὑρεθὲν εἰς Βηρυττὸν, καὶ ἔχει τύπον κατὰ πάντα ὅμοιον μὲ τὰ εὑρεθέντα εἰς Νινευί, ἡ κριεργεῖα τῶν σορῶν ζητεῖ ἤδη νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὰ ἄγνωστα εἰσέτι ἐκεῖνα σύμβολα καὶ τὰς ἐπιγραφὰς αἵτινες τοσοῦτον σχετίζουσιν ἔθνος πρὸς ἔθνος.

Ἐν τούτοις ἐκ τῶν δύο γνωμῶν, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἀποδίδει τὸ μνημεῖον τοῦτο εἰς τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ Κύπρος διετίλει ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Περσῶν, ἡ δὲ ἀνάγει αὐτὸ εἰς τοὺς Ἀσσυρίους, ἡ τελευταία αὕτη ἐκρίθη βασιμωτέρα. Ἡ γλυφὴ, ὡς προέφημεν, φέρει ὕψος ὁμοίου τοῖς μνημείοις, τῆς Νινευὶ, καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ ἀνεγνωρίσθησαν ὡς ἀνήκουσαι μᾶλλον εἰς τὸ Ἀσσύριον, ἢ τὸ τῆς Περσεπόλεως σύστημα. Ἡ εἰκασία αὕτη δὲν ἀπάδει πρὸς τὰ ἱστορικὰ γεγονότα τὰ διασωθέντα ὑπὸ Μενάνδρου τοῦ Ἐφέσου. Κατ' αὐτὸν Ἰράμης ὁ βασιλεὺς τῆς Τύρου καθιπέταξε τὸ Κίτιον. Οἱ Ἀσσύριοι δὲ γενόμενοι κύριοι τῆς Φοινίκης ἐδύναντο εὐκόλως ν' ἀποβλέψωσι πρὸς τὴν Κύπρον, ὡς καὶ συνέβη, ἐπὶ τοῦ βασιλείως αὐτῶν Σαλμανασάρ, ἂν